Sandu și pe prietenii săi îi trecură fiori de spaimă. Aruncând din buzunare și din căciuli nucile ce strânseseră de jos, cei doi prieteni ai lui Sandu isbutiseră să se cațere la timp într'o salcie din apropiere. Sandu însă, o rupse la fugă, închipuindu-și că așa scapă mai ușor. Bălan era cât p'aci să-l ajungă și să-i tăbăcească bine pielea, când se auzi glasul lui Stan Potcoavă: „Bălane, vino'ncoa"!

Bălan lăsă pe Sandu și se întoarse la stăpânul său. Folosindu-se de acest prilej, cei doi prieteni ai lui Sandu se grăbiră să se dea jos din salcie și să o rupă la fugă spre casele lor.

Rămăsese deci Andrei, care de sus din nuc, unde era, privea nedumerit la ceea ce se întâmplă și mai ales nu înțelegea de ce Sandu, care îi spusese că este prieten bun cu Bălan, se speriase și o luase la fugă. Insă fiindcă se știa nevinovat, își zise că ar fi bine să se coboare din nuc.

Tocmai când se cobora a fost văzut de Bălan, care repezindu-se drept la nuc, a început să latre furios. Atunci s'a apropiat și Stan Potcoavă. Văzu pe jos o grămadă de nuci și ridicându-și ochii spre nuc, văzu pe Andrei cu un băț în mână.

„Ha, blestematule și nelegiuitule! strigă el aprins de mânie. Va să zică, de ăștia mi-ai fost! Stai că-ți arăt eu!"

Incercă Andrei să-i spună că nu s'a suit în nuc cu gândul de a fura nuci, ci numai pentru a-i face un serviciu, însă Stan Potcoavă n'auzea de urechea aceea. Zicând doar printre dinți: „Hm, da, ai să vezi ce te așteaptă!" scoase din buzunar o sfoară mai lungă, legă un capăt al sforii de trunchiul nucului, legă capătul cellalt de zgarda lui Bălan, apoi zise acestuia: „Bălane, să nu te miști de aici!"

Câinele înțelese și se culcă la rădăcina nucului, pe când stăpânul său intră încet în casă, aprinse lumina și se apucă să-și pregătească mâncarea de seară.

Ne închipuim acum în ce stare nenorocită se găsea bietul Andrei, a cărui singură vină era că dăduse crezare spuselor mincinoase ale lui Sandu.

Era deajuns să facă o mișcare cât de mică sau vântul să isbească una de alta crăcile nucului, pentru ca Bălan să sară în sus, să-și propteasca labele de dinainte pe trunchiul nucului și, mârâind, să-și arate colții. Prin urmare, nici vorbă să se coboare din nuc.

Singura lui dorință era acum să nu treacă pe acolo oameni, care să-l vadă și să-l cunoască. Insemna să moară de rușine și mai multe nu.

De aceea, i-a părut bine că s'a lăsat noaptea și că cerul s'a acoperit de nouri. Insă nu i-a părut bine, când a început să sufle un vânt puternic și, puțin după aceea, să pornească o ploaie tot atât de puternică. Vântul pleca și amenința craca pe care stătea nenorocitul Andrei, pe când ploaia îl pătrundea, până'n măduva oaselor.

Timpul trecea, iar Stan Potcoavă nu dădea niciun semn de viață.

„Nu cumva s'a culcat și a adormit? Nu cumva mă lasă aici până dimineața? Și ce va spune tata, când mă va vedea?"

Așa se întreba Andrei tremurând între crăcile nucului.

Cam pe la orele zece, adică după vreo trei ore de când se suise în nuc, iată că auzi pași, care se apropiau. La lumina lunei, care ieșise dintre nouri, Andrei putu vedea că cel ce vine este Sandu, care îl mințise așa de urât.

Precum știm, Sandu își agățase pe gard haina și căciula, iar acum venise să și le ia. Nu le-a găsit pe gard, deasemeni vântul le luase și le aruncase înlăuntrul curții. Atunci Sandu sări gardul, intră în curte și, după puțină căutare, găsi haina. Dar tocmai în clipa aceea auzi lângă el lătratul furios al dulăului Bălan.

Ingrozit, Sandu trânti haina jos și o rupse la fugă, dar nu putu merge mai departe de gard, căci fu ajuns din urmă de Bălan, care își puse labele pe pieptul băiatului. Și-ar fi băgat mai degrabă dinții, dar nu-l putea ajunge din pricina sforii, cu care era legat. Insă se sbătea să rupă sfoara.

De sus, din nuc, Andrei văzu toate acestea și un simțământ de milă se strecură în sufletul său bun. Uitând că pătimește din pricina lui Sandu, se coborî din nuc cu gândul de a-l scăpa. Când ajunse jos, apucă sfoara și trase cu toată puterea. Așa isbuti să-l îndepărteze pe Bălan de Sandu.

Sandu o rupse din nou la fugă, dar neîndrăsnind să sară peste gard, o luă înspre casa lui Stan Potcoavă. Dar sfoara scăpă din mâinile lui Andrei, așa că Bălan se repezi din nou spre Sandu, care începu să țipe și să strige: „Ajutor! Ajutor!"

Și iată că Stan Potcoavă a ieșit din casă, ba au venit și oameni din vecini. Insă, până la venirea lor, s'a mai întâmplat ceva și anume: sfoara, trasă cu putere, s'a desfăcut din trunchiul nucului, iar Andrei, care își prinsese piciorele într'insa, a fost târât de Bălan pe o bună parte din curte, până ce sărmanul băiat, poticnindu-se, a căzut cu fruntea pe o piatră și și-a pierdut cunoștința.

La porunca stăpânului său: „Bălane, stai!" câinele s'a oprit din lătrat și alergat.

Și acum sfârșitul povestei. Când Sandu a văzut că Andrei nu mișcă și că pe frunte și pe obraji este plin de sânge, a crezut că murise. Atunci, căindu-se de tot ce făcuse și pusese la cale, a mărturisit adevărul, spunând că Andrei n'are nicio vină.

Pe de altă parte, din fericire, Andrei și-a căpătat din nou și repede cunoștința, precum, în două, trei zile, s'a vindecat de rana ce-și făcuse pe frunte. Insă pățania sa i-a servit ca învățătură, să nu creadă lesne în spusele oamenilor cunoscuți ca mincinoși.

Povestită de
VALER MANOIU

Haplea și Hăplișor

Haplea și Hăplișor se plimbau într'o zi în livezile din jurul Hăpleștilor. Era o zi frumoasă, cu cer senin și albastru.

„Tăticule, întrebă Hăplișor, din ce e făcut cerul?

— Din zinc, din ce vrei să fie făcut, îi răspunse învățatul nostru Haplea. Din zinc pe care l-au vopsit cu culoare albastră.

— Dar acești stejari înalți ce sunt? mai întrebă Hăplișor arătând cu degetul spre arborii dela marginea unei livezi.

— Stejarii aceștia, răspunse Haplea, sunt plopi din care se fac scândurile de brad".